

ผลงานหมายเลข 3

ผลงานของ

นางพิมนทิพย์ รัตนผล

ผู้ขอประเมินตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิเคราะห์ตลาดแรงงาน
(นักวิชาการแรงงาน 9 ชช.)

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

2
120.5.6
ท724๓

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

05785

สถานการณืตลาดแรงงาน

ผู้ขอประเมิน

นางพินนทิพย์ รัตนผล

ตำแหน่งผู้ขอประเมิน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิเคราะห์ตลาดแรงงาน)
(นักวิชาการแรงงาน 9 ชช.)

ผลงานหมายเลข 3

ชื่อเรื่อง สถานการณ์ตลาดแรงงานประเทศไทย
กรณี : การเข้ามาทำงานของคนต่างด้าว

ลักษณะ งานด้านวิเคราะห์ตลาดแรงงาน

12.09.6
พ 41A ๘

เลขเรียกหนังสือ.....	พ 41A ๘
เลขทะเบียน.....	5785
ปี พ.ศ.....	25 ๒๕๖, 2545

บทคัดย่อ

การจัดทำรายงานฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาแนวทางเพิ่มโอกาสการมีงานทำของคนไทยในตลาดแรงงานประเทศไทยทดแทนแรงงานคนต่างด้าว โดยการศึกษาลักษณะการจ้างงานคนต่างด้าวในส่วนแบ่งตลาดแรงงานประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปพัฒนาและสร้างโอกาสให้คนไทยสามารถทำงานทดแทนคนต่างด้าวได้ และอีกทั้งเป็นการส่งเสริมโอกาสการมีงานทำของคนไทยในตลาดแรงงานระดับ Primary Labour Market ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคไร้พรมแดนนี้

ผลการศึกษา จากการเปรียบเทียบลักษณะการจ้างงานจำแนกตามประเภทหมวดอุตสาหกรรม พบว่า ในทุกหมวดอุตสาหกรรมมีการจ้างงานคนต่างด้าวในระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช. ถึงปริญญาตรี และจากการเปรียบเทียบลักษณะการจ้างงานจำแนกตามหมวดอาชีพ พบว่าโครงสร้างการจ้างงานมีความแตกต่างกัน ในส่วนลักษณะการจ้างงานตามหมวดอาชีพจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ตลาดแรงงานในทุกหมวดสาขาอาชีพมีการจ้างงานคนต่างด้าวในระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และสำหรับลักษณะการทำงานในหมวดอาชีพที่มีการจ้างงานคนต่างด้าวมากที่สุด 2 หมวดใหญ่ กล่าวคือ หมวดอาชีพ ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพวิชาการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกัน และหมวดอาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารและงานจัดการ

ผู้จัดทำรายงาน ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะและเสริมสร้างโอกาสคนไทยทดแทนคนต่างด้าว การแสวงหามาตรการที่ชัดเจน การเข้มงวดกวดขันการพิจารณาการอนุญาตจ้างงานคนต่างด้าว โดยแนวทางนี้เป็นแนวทางที่จะต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หากทุกฝ่ายได้ร่วมมืออย่างจริงจัง โอกาสที่คนไทยจะทดแทนคนต่างด้าวในตลาดแรงงานภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ก็จะสัมฤทธิ์ผลได้ในที่สุด

คำนำ

การศึกษา เรื่อง "สถานการณ์ตลาดแรงงานประเทศไทยกรณีการเข้ามาทำงานของคนต่างด้าว" เป็นอีกมุมมองหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านตลาดการจ้างงานภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างการผลิต เศรษฐกิจ และสังคม และนำมาซึ่ง การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านตลาดการค้าสินค้า และการค้าบริการในทุกภูมิภาค และยังได้ส่งผลกระทบต่อถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านตลาดแรงงานของสังคมระหว่างประเทศอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยง การแข่งขันทางด้านแรงงานอันเกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศในทุกระดับและจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อจะกระตุ้นเตือนให้แรงงาน (Supply Labour) โดยเฉพาะคนไทยให้มีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของตนเพิ่มขึ้นพร้อมที่จะแข่งขันบนเวทีโลกในยุคไร้พรมแดนเช่นนี้ได้

ผู้จัดทำรายงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านวิเคราะห์ตลาดแรงงาน จึงได้ให้ความสนใจใฝ่ใจวิธีการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงประเด็นรายละเอียดของตลาดแรงงานคนต่างด้าวที่มีผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทย โดยจะนำประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาใช้สำหรับเสนอแนะแนวทางให้เกิดประโยชน์ต่องานของกรมการจัดหางาน ทั้งงานด้านวิเคราะห์ตลาดแรงงานและงานควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจ้างงานคนไทยต่อไป

หวังว่ารายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน สามารถนำไปใช้เป็นแนววิธีการวิเคราะห์ตลาดแรงงาน รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติและผู้กำหนดนโยบายด้านงานควบคุมการทำงานของคนต่างด้าวต่อไป

นางพิมพ์ทิพย์ รัตนผล

ผู้จัดทำรายงาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา	5
1.4 นิยามศัพท์ คำจำกัดความ	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความเป็นมาของการเข้ามาทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย	8
2.2 กรอบแนวคิด	11
2.3 แนวคิดและทฤษฎี	12
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 สถานการณ์ตลาดแรงงานประเทศไทย	34
3.1 สภาพทั่วไป	34
3.2 ภาวะการจ้างงานคนงานไทยในตลาดแรงงานประเทศไทย	38
3.3 สถานการณ์การมีงานทำของคนต่างด้าวในตลาดแรงงานประเทศไทย	42
บทที่ 4 บทวิเคราะห์	46
4.1 ลักษณะการจ้างงานในตลาดแรงงาน	46
4.2 ลักษณะการทำงานในหมวดอาชีพที่มีการจ้างงานคนต่างด้าว	51
4.3 ลักษณะอาชีพ ตำแหน่งงานของคนต่างด้าวแยกตามประเภทกิจการ	54

บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	55
	5.1 บทสรุป	55
	5.2 ข้อเสนอแนะ	56

ภาคผนวก

- ตารางแสดง ตำแหน่งงานว่างและการบรรจุงาน จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม ทั่วประเทศ ปี 2543
- ตารางแสดง จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและระดับการศึกษา ทั่วประเทศ ปี 2543
- ตารางแสดงจำนวนผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง การบรรจุงาน จำแนกตามระดับการศึกษาและหมวดอาชีพ ทั่วประเทศ ปี 2543
- ตารางแสดงจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน จำแนกตามหมวดอาชีพและระดับการศึกษา ทั่วประเทศ ปี 2543
- กราฟแสดงการเปรียบเทียบการบรรจุงานและการอนุญาตให้ทำงานของคนไทยและคนต่างด้าว จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและระดับการศึกษา ปี 2543
- กราฟแสดงการเปรียบเทียบการบรรจุงานและอนุญาตให้ทำงานของคนไทยและคนต่างด้าว จำแนกตามหมวดอาชีพและระดับการศึกษา ปี 2543
- ตารางแสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2542 จำแนกหลักสูตรและสาขาวิชา ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- แบบบันทึกรายชื่ออาชีพ ตำแหน่งที่ไม่สามารถค้นหารหัส / มีชื่อเรียกแตกต่างจากในฐานข้อมูลหน่วยงาน ฝ่ายพิจารณาการอนุญาต 4

บรรณานุกรม